

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 28.9.2010
K(2010) 6459 endelig

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) Nr. .../...

af 28.9.2010

**om supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EF for så vidt angår
energimærkning af husholdning**

sopvaskemaskiner

DA

DA

BEGRUNDELSE

(1) BAGGRUND FOR FORSLAGET

• **Begrundelse og formål**

Husholdningsopvaskemaskiner er i øjeblikket omfattet af Kommissionens direktiv 97/17/EF om gennemførelsesbestemmelser til Rådets direktiv 92/75/EF for så vidt angår energimærkning af opvaskemaskiner. Ordningen giver standardiserede oplysninger om husholdningsopvaskemaskiners energiforbrug ved at opdele maskinerne i kategorier fra A til G.

Nylige ændringer på markedet gør det nødvendigt at revidere mærkningsordningen, idet *handlingsplanen for energieffektivitet: udnyttelse af potentialet*¹ fastlagde 'våde' husholdningsmaskiner (f.eks. husholdningsvaskemaskiner og –opvaskemaskiner) som en af 14 højt prioriterede produktgrupper, for hvilke den gældende mærkningsordning burde ajourføres.

Formålet med denne delegerede forordning er at indføre nye og mere ambitiøse energieffektivitetsklasser for at tilpasse dem til den teknologiske udvikling og gøre ordningen mere dynamisk. Den supplerer udkastet til Kommissionens forordning om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af husholdningsopvaskemaskiner.

• **Generel baggrund**

Markedssvigtet kan forklares ved det forhold, at energieffektive husholdningsopvaskemaskiner som regel er meget dyre på anskaffelsestidspunktet, selv om de har et betydeligt besparelsespotentiale i produktets levetid. Fordelene er ofte uklare eller irrelevante for den person, der træffer købsbeslutningen.

Dette problem er der over de sidste 10 år taget højde for gennem mærkningsordningen i direktiv 97/17/EF, der førte til en energieffektivitetsforbedring på 35 %.

Da 90 % af produkterne er A-mærkede, er der ikke længere plads til produktdifferentiering i mærkningsordningen på trods af det teknologiske potentiel.

I henhold til en forundersøgelse var det samlede antal af husholdningsopvaskemaskiner i EU-27 70 mio. enheder i 2005 med et årligt elforbrug på 25 TWh eller 13 mio. t CO₂-ækvivalenter. Dette tal vil sandsynligvis stige til 35 TWh i 2020, hvis der ikke gøres noget. Det skønnes, at de kombinerede virkninger af de foreslåede krav til miljøvenligt design og en revideret mærkningsordning vil medføre årlige el- og vandbesparelser på henholdsvis 2,3 TWh el (1,1 mio. t CO₂-ækvivalenter) og 63 mio. m³ vand i 2020 sammenlignet med referencescenariet.

• **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Foruden udkastet til Kommissionens forordning om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af husholdningsopvaskemaskiner er følgende foranstaltninger relevante for husholdningsopvaskemaskiner:

---

¹ KOM(2006) 545.

- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/95/EF² af 12. december 2006 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om elektrisk materiel bestemt til anvendelse inden for visse spændingsgrænser (lavspændingsdirektivet eller LVD)
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF³ af 27. januar 2003 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE-direktivet)
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/95/EF⁴ af 27. januar 2003 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010⁵ af 25. november 2009 om EU-miljømærket
- Kommissionens forordning nr. 1275/2008 om gennemførelse af direktiv 2005/32/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af elektriske og elektroniske husholdningsapparater og kontorudstyr med hensyn til strømforbrug i standbytilstand og slukket tilstand⁶.

Det blev besluttet at udelukke husholdningsopvaskemaskiner udstyret med en sensorbaseret sikkerhedsfunktion (udformet til at modvirke vandudslip) fra de horisontale krav ved standby, der er fastsat i den pågældende forordning⁷. Den foreslåede nye formel, der er udarbejdet til beregning af energieffektivitetsindekset for husholdningsopvaskemaskiner, som energieffektivitetsklasserne er baserede på, tager hensyn til det samlede årlige energiforbrug, herunder energiforbruget under de to lavtforbrugende tilstande, hvorved det sikres, at der opnås yderligere energieffektivitetsforbedringer vedrørende disse to parametre.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Øget udbredelse på markedet af energieffektive husholdningsopvaskemaskiner gennem en revideret energimærkningsordning vil bidrage til at opnå det 20 % energibesparelspotential, der blev forudsat i 2020 i handlingsplanen for energieffektivitet (KOM(2006) 545).

Gennemførelsen af direktiv 2010/30/EF⁸ bidrager desuden til EU's mål om at opnå en reduktion af drivhusgasemissioner på mindst 20 % inden 2020.

Fremme af markedsudbredelsen af effektive husholdningsopvaskemaskiner er i overensstemmelse med Lissabonstrategien og den fornyede strategi for bæredygtig udvikling, da den vil fremme investeringer i F&U og skabe lige markedsvilkår. Der er ligeledes overensstemmelse med handlingsplanen for bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og en bæredygtig industripolitik (KOM(2008) 397).

Det vil også bidrage til målsætningen om at afkoble økonomisk vækst fra ressourceanvendelsen, der blev fastsat i Europa 2020-strategien (KOM(2010) 2020) under flagskibsinitiativet "Et ressourceeffektivt Europa".

(2) HØRING AF BERØRTE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af berørte parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

² EUT L 374 af 27.12.2006, s. 10.

³ EUT L 37 af 13.2.2003, s. 24.

⁴ EFT L 37 af 13.2.2003, s. 19.

⁵ EUT L 27 af 30.1.2010, s. 1-19.

⁶ EUT L 339 af 18.12.2008, s. 45.

⁷ Hvis maskinen ikke har en sådan beskyttelsesfunktion, omfattes de to tilstande af de specifikke krav i forordningen om standby.

⁸ EUT L 153 af 18.6.2010, s. 1.

De berørte parter blev hørt fra det første skridt af forundersøgelsen og gennem adskillige offentlige høringer den 4. december 2008 og den 26. marts 2010, hvori deltog repræsentanter for medlemsstaterne, miljøorganisationer (ngo'er), europæiske forbrugerorganisationer, leverandører og distributører.

Kommissionen forelagde den 26. marts 2010 et bearbejdet arbejdsdokument med henblik på offentlig høring af alle eksperter om tilpasning af energieffektivitetsklasserne i tråd med artikel 10, stk. 4, litra d), i direktiv 2010/30/EU. Arbejdsdokumentet blev sendt ud en måned inden mødet og uploadet til Kommissionens Circa-system sammen med de berørte parters bemærkninger, der er modtaget skriftligt.

Sammenfatning af svarene og hvordan der er taget hensyn til dem

Alle bidragsydere under høringsforløbet støttede generelt oprettelsen af nye energieffektivitetsklasser med bemærkninger vedrørende følgende spørgsmål:

- Nogle berørte parter foreslog at indføre klasse A+++ på mærket fra starten, fordi denne klasse allerede kunne gælde for nogle yderst effektive modeller fra anvendelsesdatoen for den delegerede forordning. Udkastet blev ændret for at tage højde herfor.
- Udkastet til den delegerede forordning foreslog oprindeligt, at alle husholdningsopvaskemaskiner – herunder dem, der var bragt i omsætning før det nye energimærkes anvendelse – ville blive mærket og udstillet på salgsstedet i overensstemmelse med de nye bestemmelser og det nye energimærke fra 16 måneder efter offentliggørelsen af ordningen i EUT. Størstedelen af de berørte parter og eksperterne støttede imidlertid det synspunkt, at de maskiner, der var bragt i omsætning inden de nye foranstaltningers ikrafttrædelse, stadig kunne mærkes og udstilles på salgsstedet i overensstemmelse med direktiv 97/17/EF. Udkastet blev ændret for at tage højde herfor.
- Berørte parter, navnlig leverandører og distributører, understregede, at de havde brug for en overgangsperiode mellem den første anvendelsesdato for det nye mærke (12 måneder efter offentliggørelsen i EUT) og datoen for den obligatoriske angivelse af de nye klasser i reklamer og teknisk salgsmateriale. Denne 4-måneders overgangsperiode er nødvendig, for at de kan tilpasse og offentliggøre deres salgsmateriale, kataloger eller websteder. Der er derfor i udkastet taget højde for dette tidskrav.
- Nogle berørte parter bad om at få måleusikkerheden mindsket. Den foreslåede forordning bringer måleusikkerheden ned fra 15 % til 10 %. Muligheden for en yderligere reduktion heraf bør vurderes i lyset af den round robin-test, der vil blive foretaget i nær fremtid under det mandat, som Cenelec har fået med henblik på udformningen af en ny prøvningsstandard.

• **Ekspertbistand**

Relevante videnskabs-/ekspertområder

Forundersøgelsen af husholdningsopvaskemaskiner i forbindelse med direktiv 2009/125/EF (tidl. direktiv 2005/32/EF) om miljøvenligt design gav en solid teknisk, miljømæssig og økonomisk analyse, der var direkte relevant for energimærkning. Den blev foretaget af et konsortium af eksterne konsulenter på vegne af Kommissionens Generaldirektorat for Transport og Energi (GD TREN), nu Generaldirektoratet for Energi (DG ENER), og forelagt de berørte parter til gennemgang lige fra starten.

Væsentligste organisationer/eksperter, der er blevet hørt

Den forberedende undersøgelse blev udført i en åben procedure, hvor der blev taget hensyn til bidrag fra relevante berørte parter, herunder leverandører og producentsammenslutninger, miljøorganisationer, forbrugerorganisationer, eksperter fra EU- og EØS-lande og internationale organisationer som Det Internationale Energiagentur (IEA).

Sammendrag af rådgivning, der er modtaget og anvendt

Der blev ikke nævnt nogle potentielt alvorlige risici, som kan gøre uoprettelig skade.

Den tekniske, miljømæssige og økonomiske analyse, der blev foretaget inden for rammerne af forundersøgelsen, resulterede i henstillinger om krav til miljøvenligt design og mærkning. Disse henstillinger blev anvendt som grundlag for fremsættelse af forslag til mulige energieffektivitetsklasser til offentlig høring.

Offentliggørelse af eksperternes råd

Der blev oprettet en specifik hjemmeside for forundersøgelsen, hvor foreløbige resultater og andet relevant materiale regelmæssigt blev offentliggjort med henblik på rettidig høring af de berørte parter og indsendelse af bidrag. Skriftlige bemærkninger fra de berørte parter er opført på en liste i de endelige rapporter. Der blev gjort reklame for hjemmesiden for undersøgelsen på de specifikke hjemmesider om miljøvenligt design under Generaldirektoratet for Energi og Transport (nu GD ENER) og Generaldirektoratet for Erhvervs- og Virksomhedspolitik.

• **Konsekvensanalyse**

Mærkning skal overvejes sammen med andre muligheder såsom selvregulering eller fastsættelse af krav til minimumsydelse (energieffektivitet). Der blev foretaget en konsekvensanalyse i henhold til artikel 15, stk. 4, litra b), i direktiv 2005/32/EF, der også undersøgte mærkningsmuligheden. Følgende muligheder blev opgivet i en tidlig fase:

- ingen indsats på EU-plan (nugældende lovgivning ville ikke blive ændret, og ingen ny lovgivning ville blive vedtaget)
- støtte en frivillig forpligtelse (ingen blev foreslået)
- udelukkende vedtage nye krav til miljøvenligt design (uden revision af energimærkningsordningen)
- udelukkende revidere energimærkningsordningen (uden nye krav til miljøvenligt design).

Den mulighed, der så ud til at være den bedst egnede, og som alle berørte parter også foretrak, var at revidere energimærkningsordningen og indføre krav til miljøvenligt design i en samordnet fremgangsmåde.

Det vil sikre, at:

- igangværende energiforbedringer videreføres og fremmes
- loyal konkurrence og produktdifferentiering fortsat giver energiforbedringer

- det omkostningseffektive energiforbrug opnås
- industriens konkurrenceevne støttes gennem udvidelsen af EU's indre marked for bæredygtige produkter
- byrderne ikke bliver for store for leverandørerne, herunder små og mellemstore virksomheder, idet der i overgangsperioderne tages hensyn til den tid, det tager at ændre produkters design
- der ikke er negative virkninger for beskæftigelsen i EU.

(3) FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

• Resumé af forslaget

I forslaget fastsættes der nye obligatoriske informationskrav for markedsføring af husholdningsopvaskemaskiner og udstillingsskilte på salgsstedet for at oplyse slutforbrugerne om maskinernes energiforbrug under anvendelsen. Der indføres nye energieffektivitetsklasser A+, A++ og A+++ på energimærket foruden klasse A såvel som krav til reklamer for disse maskiner.

• Retsgrundlag

Udkastet til den delegerede forordning gennemfører direktiv 2010/30/EU, særlig artikel 10. Det er baseret på artikel 194 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

• Nærhedsprincippet

Udkastet til den delegerede forordning gennemfører direktiv 2010/30/EU i henhold til artikel 10.

• Proportionalitetsprincippet

I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går denne foranstaltning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at opfylde målet.

Suppleringsforanstaltningens form er en delegeret forordning, der finder direkte anvendelse i alle medlemsstater. Derved sikres det, at de nationale forvaltninger og EU-forvaltningerne ikke vil få omkostninger i forbindelse med gennemførelsen af suppleringsbestemmelserne i national lovgivning.

Hvad angår overensstemmelsesvurdering, er der ingen ekstraomkostninger med hensyn til den nuværende situation, hvor energimærkning allerede er obligatorisk.

• Reguleringsmiddel/reguleringsform

Foreslået reguleringsmiddel: delegeret forordning.

Andre midler ville ikke være hensigtsmæssige af følgende årsag:

Det foreslåede initiativ består i en delegeret forordning (om suppleret af direktiv 2010/30/EF, fordi initiativets mål opfyldes mest effektivt gennem fuldt harmoniserede krav (herunder rettidig ikrafttrædelse) i hele EU, der kan sikre fri bevægelighed for overensstemmende apparater og modvirke fragmentering af markedet.

(4) BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

(5) YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Fornyset gennemgang/revision/udløbsklausul**

Forslaget indeholder en klausul om revision.

- **Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde**

Den foreslåede retsakt er EØS-relevant og bør derfor omfatte hele EØS-området.

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) Nr. .../...

af 28.9.2010

om supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EF for så vidt angår energimærkning af husholdningsopvaskemaskiner

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR -

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede vareoplysninger⁹, særlig artikel 10, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Kommissionen skal i henhold til direktiv 2010/30/EU vedtage delegerede retsakter med hensyn til mærkning af energirelaterede produkter, som rummer betydelige energisparemuligheder og udviser stor spredning i præstationsniveauerne for de samme funktionelle egenskaber.
- (2) Bestemmelser vedrørende energimærkning af husholdningsopvaskemaskiner blev fastsat ved Kommissionens direktiv 97/17/EF af 16. april 1997 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets direktiv 92/75/EØF for så vidt angår energimærkning af husholdningsopvaskemaskiner¹⁰.
- (3) Husholdningsopvaskemaskiner tegner sig for en væsentlig del af EU-husholdningernes samlede elforbrug. Der er stadig omfattende muligheder for at nedbringe husholdningsopvaskemaskiners elforbrug ud over de besparelser, der allerede er opnået.
- (4) Kommissionens direktiv 97/17/EF bør ophæves, og der bør fastsættes nye bestemmelser i denne forordning for at sikre, at energimærket giver leverandørerne et dynamisk incitament til yderligere forbedringer af husholdningsopvaskemaskiners energieffektivitet og fremskynder markedets omstilling til energieffektiv teknologi.
- (5) Oplysningerne på mærkningen bør fremkomme ved pålidelige, nøjagtige og reproducerbare måleprocedurer under anvendelse af de nyeste, almindeligt anerkendte målemetoder, herunder harmoniserede standarder fra de europæiske standardiseringsorganer, når sådanne er vedtaget, jf. bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester¹¹.
- (6) Nærværende forordning bør fastlægge en ensartet udformning og et ensartet indhold for energimærket til husholdningsopvaskemaskiner.

⁹ EUT L 153 af 18.6.2010, s. 1.

¹⁰ EFT L 118 af 7.5.1997, s. 1.

¹¹ EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.

- (7) Desuden bør den stille krav til den tekniske dokumentation og oplysningsskemaet for husholdningsopvaskemaskiner.
- (8) Denne forordning bør desuden indeholde krav til de oplysninger, der skal gives ved enhver form for fjernsalg samt i reklamer og teknisk salgsmateriale for husholdningsopvaskemaskiner.
- (9) Det er hensigtsmæssigt at indføre en bestemmelse om en gennemgang af denne forordnings bestemmelser under hensyntagen til den tekniske udvikling.
- (10) For at lette overgangen fra direktiv 97/17/EF til nærværende forordning bør husholdningsopvaskemaskiner, som er forsynet med et energimærke i overensstemmelse med nærværende forordning, anses for at opfylde kravene i direktiv 97/17/EF.
- (11) Direktiv 97/17/EØF bør derfor ophæves —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1 *Genstand og anvendelsesområde*

Denne forordning fastsætter krav til mærkning og angivelse af supplerende oplysninger for husholdningsopvaskemaskiner med almindelig elnettilslutning og husholdningsopvaskemaskiner med almindelig elnettilslutning, der også kan drives af batterier, herunder husholdningsopvaskemaskiner solgt til anden brug end i husholdninger og husholdningsopvaskemaskiner til indbygning.

Artikel 2 *Definitioner*

I denne forordning finder ud over definitionerne i artikel 2 i direktiv 2010/30/EU følgende definitioner anvendelse:

- 1) "husholdningsopvaskemaskine": en maskine, der vasker, skyller og tørrer tallerkener, glas, bestik og køkkenredskaber ved anvendelse af kemiske, mekaniske, termiske og elektriske midler, og som er konstrueret til først og fremmest at anvendes til ikke-erhvervs-mæssige formål
- 2) "husholdningsopvaskemaskine til indbygning": en husholdningsopvaskemaskine beregnet på indbygning i et skab, en vægniche eller lignende, og som kræver montering af afsluttende beklædning
- 3) "kuvert": et nærmere bestemt sæt af porcelæn, glas og bestik til én persons brug
- 4) "nominel kapacitet": det antal kuverter og serveringsskåle og -fade, som husholdningsopvaskemaskinen af leverandøren er angivet til at kunne behandle, når den er fyldt efter leverandørens anvisninger
- 5) "program": en række funktioner, som er foruddefinerede, og som af leverandøren er erklæret egnede til bestemte niveauer af tilslagsning af servicet og/eller bestemte typer af service og køkkengrej, og som tilsammen udgør en fuld cyklus
- 6) "programvarighed": den tid, der går fra programmets start til programmets afslutning, ekskl. eventuel brugerindstillet forskudt start
- 7) "cyklus": en komplet vaske-, skylle- og tørreproces som defineret for det valgte program

- 8) "slukket tilstand": en tilstand, hvor husholdningsopvaskemaskinen er blevet slukket ved hjælp af betjeningsanordninger eller knapper, som slutbrugeren har adgang til, og som er beregnet til brug af slutbrugeren ved normal anvendelse for at opnå det laveste elforbrug, som kan vedvare i et ubestemt tidsrum, mens husholdningsopvaskemaskinen er tilsluttet en strømkilde og anvendes i overensstemmelse med leverandørens anvisninger; hvis der ikke findes betjeningsanordninger eller knapper, som slutbrugeren har adgang til, forstås ved "slukket tilstand" den tilstand, der indtræder, når man lader husholdningsopvaskemaskinen gå tilbage til steady state-strømforsøg af sig selv
- 9) "left on-tilstand": den tilstand med det laveste strømforsøg, som kan vedvare i et ubestemt tidsrum efter afslutning af programmet og tømning af husholdningsopvaskemaskinen, uden at slutbrugeren foretager sig yderligere
- 10) "ækvivalent husholdningsopvaskemaskine": en model af en husholdningsopvaskemaskine, der er bragt i omsætning med samme nominelle kapacitet, samme tekniske egenskaber og samme egenskaber med hensyn til ydeevne, energi- og vandforbrug og emission af luftbåren støj som en anden husholdningsopvaskemaskinemodel, der af samme leverandør er bragt i omsætning under en anden handelskode
- 11) "slutbruger": en forbruger, som køber eller forventes at købe en husholdningsopvaskemaskine
- 12) "salgssted": lokalitet, hvor husholdningsopvaskemaskiner udstilles eller udbydes til salg, leje eller køb på afbetaling.

Artikel 3

Leverandørernes ansvarsområder

Leverandører sørger for, at:

- a) alle husholdningsopvaskemaskiner leveres med et trykt energimærke i den udførelse og med de oplysninger, der er anført i bilag I
- b) der stilles et oplysningsskema til rådighed, jf. bilag II
- c) den tekniske dokumentation, jf. bilag III, på anmodning stilles til rådighed for medlemsstaternes myndigheder og Kommissionen
- d) reklamer vedrørende en specifik husholdningsopvaskemaskinemodel indeholder energieffektivitetsklassen, hvis reklamen anfører energirelaterede oplysninger eller pris
- e) teknisk salgsmateriale vedrørende en specifik husholdningsopvaskemaskinemodel, der beskriver dens specifikke tekniske parametre, indeholder den pågældende models energieffektivitetsklasse.

Artikel 4

Forhandlernes ansvarsområder

Forhandlere sørger for, at:

- a) husholdningsopvaskemaskiner på salgsstedet har det i artikel 3, litra a), omhandlede energimærke fra leverandøren anbragt udvendigt på apparatets for- eller overside, så det er klart synligt og ikke skjult

- b) husholdningsopvaskemaskiner, der udbydes til salg, leje eller køb på afbetaling på en sådan måde, at slutbrugeren ikke kan forventes at have set husholdningsopvaskemaskinen udstillet, bringes i omsætning med de af leverandøren givne oplysninger, jf. bilag IV
- c) reklamer vedrørende en specifik husholdningsopvaskemaskinemodel indeholder en henvisning til dens energieffektivitetsklasse, hvis reklamen anfører energirelaterede oplysninger eller pris
- d) teknisk salgsmateriale vedrørende en specifik husholdningsopvaskemaskinemodel, der beskriver dens specifikke tekniske parametre, indeholder en henvisning til den pågældende models energieffektivitetsklasse.

Artikel 5 *Målemetoder*

De i artikel 3 og 4 omhandlede oplysninger skal være fremkommet ved pålidelige, nøjagtige og reproducerbare målemetoder under anvendelse af de nyeste, almindeligt anerkendte målemetoder.

Artikel 6 *Verifikationsprocedure i forbindelse med markedstilsyn*

Medlemsstaterne følger fremgangsmåden i bilag V, når de vurderer overensstemmelsen af den angivne energieffektivitetsklasse, det årlige energiforbrug, det årlige vandforbrug, tørreevneindekset, programvarigheden, elforbruget i slukket tilstand og left on-tilstand, varigheden af left on-tilstanden og emissionen af luftbåren støj.

Artikel 7 *Revision*

Kommissionen gennemgår denne forordning i lyset af den teknologiske udvikling senest fem år efter dens ikrafttrædelse. Ved denne lejlighed vurderes navnlig måletolerancerne i bilag V.

Artikel 8 *Ophævelse*

Direktiv 97/17/EØF ophæves fra den [datoen indsættes: 12 måneder efter denne forordnings ikrafttrædelse].

Artikel 9 *Overgangsbestemmelser*

1. Artikel 3, litra d) og e), og artikel 4, litra b), c) og d), gælder ikke for trykte reklamer og trykt teknisk salgsmateriale, der er offentliggjort før den [dato indsættes: 16 måneder efter forordningens offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*].
2. Husholdningsopvaskemaskiner bragt i omsætning før den (dato indsættes: 12 måneder efter den delegerede forordnings offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*) skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i direktiv 97/17/EF.
3. Hvis der er vedtaget en gennemførelsesforanstaltning for Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter, for så vidt angår

husholdningsopvaskemaskiner, anses husholdningsopvaskemaskiner, som overholder bestemmelserne vedrørende opvaskevnekrav i denne gennemførelsesforanstaltning, og som overholder bestemmelserne i denne forordning, og som bringes i omsætning eller udbydes til salg, leje eller køb på afbetaling inden den [dato indsættes: 12 måneder efter forordningens ikrafttræden], for at opfylde kravene i direktiv 97/17/EF.

Artikel 10
Ikrafttrædelse og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra [dato indsættes: 12 måneder efter denne forordnings ikrafttrædelse]. Artikel 3, litra d) og e), og artikel 4, litra b), c) og d), anvendes fra den [dato indsættes: 12 måneder efter forordningens ikrafttrædelse]

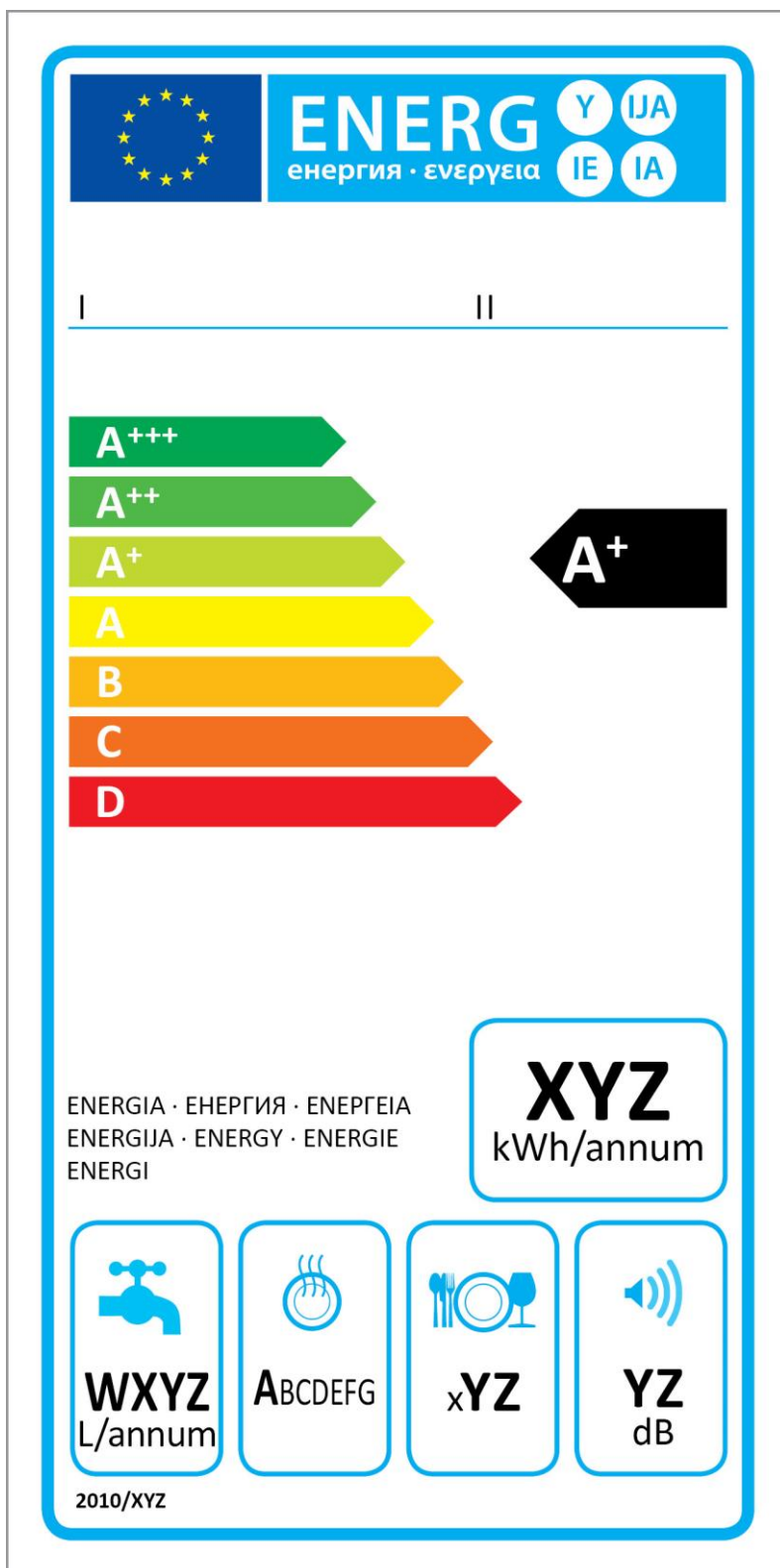
Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 28.9.2010

På Kommissionens vegne
Formand

BILAG I
Energimærket

1. ENERGIMÆRKET

I
II

III

IV

V
VI
VII
VIII

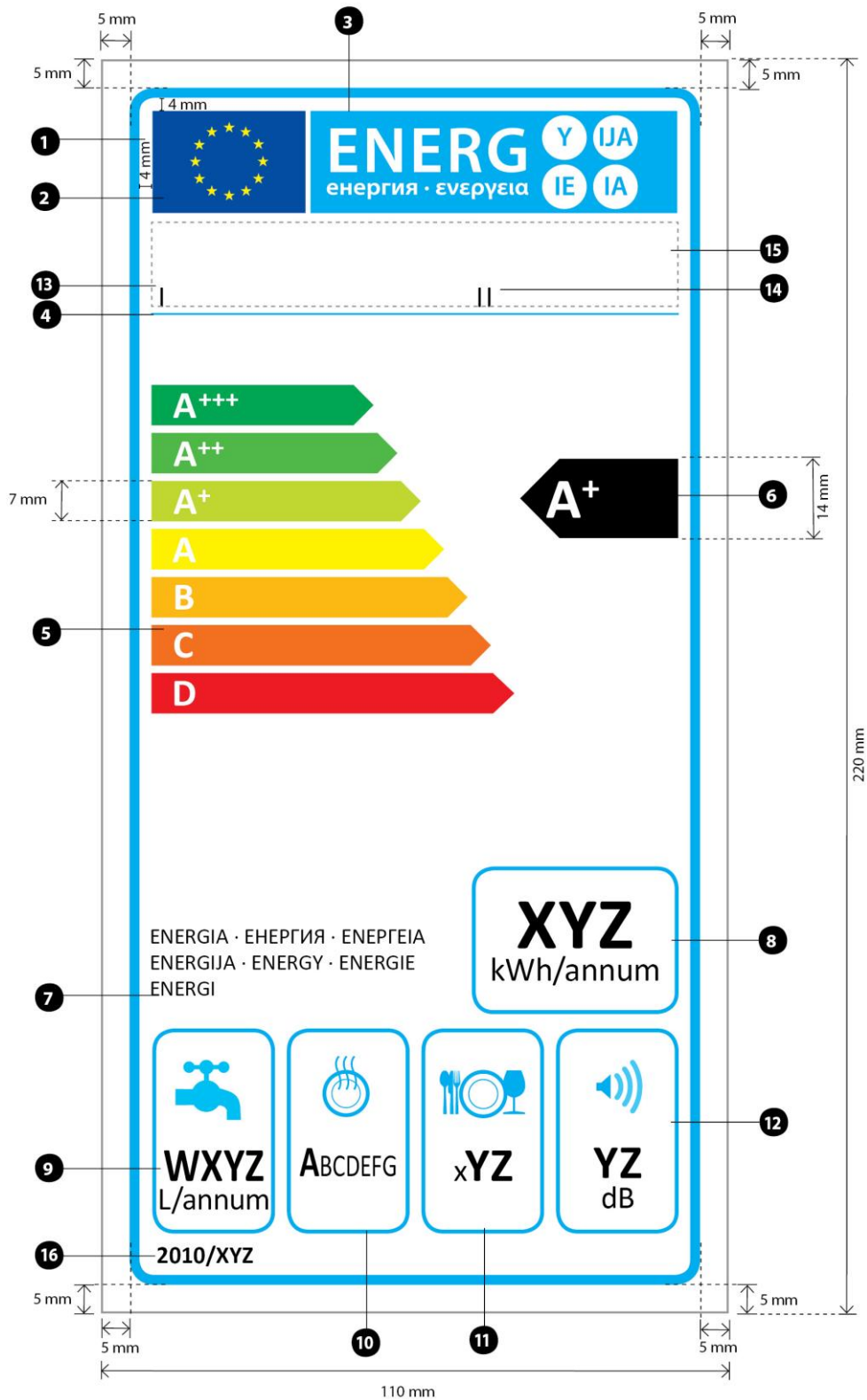
[* Forordningens nummer tilføjes inden offentliggørelse i EUT.]

1) Følgende oplysninger skal fremgå af energimærket:

- I. leverandørens navn eller varemærke
  - II. leverandørens modelidentifikation, hvor 'modelidentifikation' betyder den kode (oftest alfanumerisk), hvormed en specifik model husholdningsopvaskemaskine skelnes fra andre modeller med samme varemærke eller leverandørnavn
  - III. energieffektivitetsklasse, jf. bilag VI, punkt 1; pileindikatoren for husholdningsopvaskemaskinens energieffektivitetsklasse placeres på samme højde som pileindikatoren for den relevante energieffektivitetsklasse
  - IV. årligt energiforbrug (AE_C) i kWh/år, rundet op til nærmeste hele tal og beregnet i overensstemmelse med punkt 1, litra b), i bilag VII
  - V. årligt vandforbrug (AW_C) i liter/år, rundet op til nærmeste hele tal og beregnet i overensstemmelse med punkt 3 i bilag VII
  - VI. tørreevneklasse, jf. bilag VI, punkt 2
  - VII. nominel kapacitet, anført i kuverter, for en normalcyklus
  - VIII. emissionen af luftbåren støj udtrykt som dB(A) re 1 pW, afrundet til nærmeste hele tal.
- 2) Energimærket udformes i overensstemmelse med punkt 2. Uanset dette kan der for en model, som har fået tildelt et EU-miljømærke i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010, anbringes en kopi af EU-miljømærket her.

2. UDFORMNING

Energimærkets udformning skal være i overensstemmelse med figuren herunder.

[* Forordningens nummer tilføjes inden offentliggørelse i EUT.]

Forklaringer:

- a) Energimærket skal være mindst 110 mm bredt og 220 mm højt. Hvis mærket trykkes i større format, skal dets indhold opfylde ovenstående specifikationer forholdsmæssigt.
- b) Baggrunden skal være hvid.
- c) Farverne er angivet i CMYK – cyan, magenta, gul og sort – som i dette eksempel: 00-70-X-00: 0 % cyan, 70 % magenta, 100 % gul, 0 % sort.
- d) Energimærket skal opfylde alle følgende krav (tallene henviser til ovenstående figur):
- ❶ **Linjebredde:** 5 pt – farve: Cyan 100 % – afrundede hjørner: 3,5 mm.
  - ❷ **EU-logo** — farver: X-80-00-00 og 00-00-X-00.
  - ❸ **Energilogo:** farve: X-00-00-00. Piktogram som vist; EU-logo og energilogo (tilsammen): bredde: 92 mm, højde: 17 mm.
  - ❹ **Linje under logoer:** 1 pt – farve: Cyan 100 % – længde: 92,5 mm.
  - ❺ **Skala fra A til G**
    - **Pil:** højde: 7 mm, mellemrum: 0,75 mm – farver:
      - Bedste klasse: X-00-X-00
      - Anden klasse: 70-00-X-00
      - Tredje klasse: 30-00-X-00
      - Fjerde klasse: 00-00-X-00
      - Femte klasse: 00-30-X-00
      - Sjette klasse: 00-70-X-00
      - Dårligste klasse: 00-X-X-00.
    - **Tekst:** Calibri bold 18 pt, versaler og hvid; '+'-symboler: Calibri bold 12 pt, versaler, hvid, opstillet på en linje.
  - ❻ **Energieffektivitetsklasse**
    - **Pil:** bredde: 26 mm, højde: 14 mm, 100 % sort.
    - **Tekst:** Calibri bold 29 pt, versaler og hvid; '+'-symboler: Calibri bold 18 pt, versaler, hvid, opstillet på en linje.
  - ❼ **Energi**
    - **Tekst:** Calibri regular 11 pt, versaler, 100 % sort.
  - ❽ **Årligt energiforbrug**
    - **Ramme:** 2 pt – farve: Cyan 100 % – afrundede hjørner: 3,5 mm.
    - **Tal:** Calibri bold 37 pt, 100 % sort.
    - **Anden linje:** Calibri regular 17 pt, 100 % sort.
  - ❾ **Årligt vandforbrug:**
    - **Piktogram som vist**
    - **Ramme:** 2 pt – farve: Cyan 100 % – afrundede hjørner: 3,5 mm.

- **Tal:** Calibri bold 24 pt, 100 % sort; og Calibri regular 16 pt, 100 % sort.
- ⑩ **Tørreevneklasse:**
  - **Piktogram som vist**
  - **Ramme:** 2 pt – farve: Cyan 100 % – afrundede hjørner: 3,5 mm.
  - **Tal:** Calibri regular 16 pt, vandret skala 75 %, 100 % sort; og Calibri bold 22 pt, vandret skala 75 %, 100 % sort;
- ⑪ **Nominel kapacitet:**
  - **Piktogram som vist**
  - **Ramme:** 2 pt – farve: Cyan 100 % – afrundede hjørner: 3,5 mm.
  - **Tal:** Calibri bold 24 pt, 100 % sort; og Calibri regular 16 pt, 100 % sort.
- ⑫ **Støj:**
  - **Piktogram som vist**
  - **Ramme:** 2 pt – farve: Cyan 100 % – afrundede hjørner: 3,5 mm.
  - **Tal:** Calibri bold 24 pt, 100 % sort; og Calibri regular 16 pt, 100 % sort.
- ⑬ **Leverandørens navn eller varemærke**
- ⑭ **Leverandørens modelbetegnelse**
- ⑮ Leverandørens navn eller varemærke og modelidentifikation skal kunne stå i et felt på
92 x 15 mm.
- ⑯ **Forordningens nummer:** Calibri bold 9 pt, 100 % sort.

BILAG II Oplysningsskema

1. Oplysningerne i oplysningsskemaet for husholdningsopvaskemaskiner gives i følgende rækkefølge og medtages i produktbrochuren og andet materiale, der følger med produktet:
  - a) leverandørens navn eller varemærke
  - b) leverandørens modelidentifikation, der er den kode (oftest alfanumerisk), hvormed en specifik model husholdningsopvaskemaskine skelnes fra andre modeller med samme varemærke eller leverandørnavn
  - c) nominel kapacitet, anført i kuverter, for en normalcyklus
  - d) energieffektivitetsklasse, jf. bilag VI, punkt 1
  - e) hvis husholdningsopvaskemaskinen har modtaget 'EU-miljømærket' i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010¹², kan dette anføres
  - f) årligt energiforbrug (AE_C) i kWh/år, rundet op til nærmeste hele tal og beregnet i overensstemmelse med punkt 1, litra b), i bilag VII. Det beskrives som "energiforbrug 'X' kWh/år på grundlag af 280 normale opvaskecyklusser med maskinen tilsluttet koldt vand og til forbrug i laveffekttilstandene. Det faktiske energiforbrug afhænger af, hvorledes maskinen benyttes"
  - g) den normale opvaskecyklus' energiforbrug (E_t)
  - h) elforbrug i slukket tilstand og left on-tilstand (P_o og P_l)
  - i) årligt vandforbrug (AW_C) i l/år, rundet op til nærmeste hele tal og beregnet i overensstemmelse med punkt 3 i bilag VII; det beskrives som: "vandforbrug 'X' l/år på grundlag af 280 normale opvaskecyklusser. Det faktiske vandforbrug afhænger af, hvorledes maskinen benyttes"
  - j) tørreevneklassen bestemmes i overensstemmelse med bilag VI, punkt 2, og udtrykkes som "Tørreevneklasse 'X' på skalaen A (mest effektiv) til G (mindst effektiv)". Angives disse oplysninger i en tabel, kan de udtrykkes på anden måde, forudsat det er klart, at skalaen går fra A (mest effektiv) til G (mindst effektiv)
  - k) angivelse af, at "normalprogrammet" er den normale opvaskecyklus, som energimærket og oplysningsskemaet henviser til, at dette program er egnet til opvask af normalt snavset service, og at det er det mest effektive program med hensyn til det kombinerede energi- og vandforbrug for den pågældende type service
  - l) programvarigheden for den normale opvaskecyklus, i minutter og afrundet til nærmeste hele minut
  - m) varigheden af left on-tilstanden (T_l), hvis husholdningsopvaskemaskinen er udstyret med et energistyringssystem
  - n) emissionen af luftbåren støj udtrykt som dB(A) re 1 pW, afrundet til nærmeste hele tal

---

¹² EUT L 27 af 30.1.2010, s. 1.

- o) hvis modellen er beregnet til indbygning, skal dette anføres.
- 2. Et oplysningsskema kan omfatte flere husholdningsopvaskemaskinemodeller fra samme leverandør.
- 3. Oplysningerne i oplysningsskemaet kan fremlægges i form af en kopi af energimærket, i farver eller sort-hvid. Vælges denne løsning, skal de oplysninger i punkt 1, som ikke er angivet på energimærket, også anføres.

BILAG III
Teknisk dokumentation

1. Den i artikel 3, litra c), omhandlede tekniske dokumentation skal omfatte:
  - a) leverandørens navn og adresse
  - b) en generel beskrivelse af opvaskemaskinemodellen, som skal være tilstrækkelig fyldestgørende til entydigt og let at identificere denne
  - c) i givet fald referencerne til de harmoniserede standarder, der er anvendt
  - d) i givet fald de øvrige tekniske standarder og specifikationer, der er anvendt
  - e) identitet og underskrift for den person, der er beføjet til at skrive under med bindende virkning for leverandøren
  - f) følgende tekniske parametre for måling:
    - i) *energiforbrug*
    - ii) *vandforbrug*
    - iii) *programvarighed*
    - vi) *tørreevne*
    - v) *effektforbrug i "slukket tilstand"*
    - vi) *energiforbrug i "left on-tilstand"*
    - vii) *varighed af left on-tilstand*
    - viii) *emission af luftbåren støj*
  - g) resultaterne af beregninger udført i overensstemmelse med bilag VII.
2. Hvis de oplysninger, der indgår i den tekniske dokumentation for en bestemt opvaskemaskinemodel, er fremkommet ved beregninger på grundlag af design og/eller ekstrapolering ud fra andre ækvivalente opvaskemaskiner, skal dokumentationen nøje beskrive sådanne beregninger og/eller ekstrapoleringer og prøvninger, som leverandøren har udført for at kontrollere nøjagtigheden af beregningsresultaterne. Dokumentationen skal også omfatte en fortegnelse over alle andre modeller af ækvivalente husholdningsopvaskemaskiner, hvor oplysningerne er fremkommet på samme grundlag.

BILAG IV

Oplysninger, der skal gives til slutbrugere, der ikke kan forventes at have set produktet udstillet

1. De oplysninger, der er omhandlet i artikel 4, litra b), angives i følgende rækkefølge:
  - a) energieffektivitetsklasse, jf. bilag VI, punkt 1
  - b) nominel kapacitet, anført i kuverter, for en normalcyklus
  - c) årligt energiforbrug (AE_C) i kWh/år, rundet op til nærmeste hele tal, beregnet i overensstemmelse med bilag VII, punkt 1, litra b)
  - d) årligt vandforbrug (AW_C) i liter/år, rundet op til nærmeste hele tal, beregnet i overensstemmelse med bilag VII, punkt 3
  - e) tørreevneklasse, jf. bilag VI, punkt 2
  - f) emissionen af luftbåren støj udtrykt i dB(A) re 1 pW, afrundet til nærmeste hele tal
  - g) hvis modellen er beregnet til indbygning, skal dette anføres.
2. Angives yderligere oplysninger fra oplysningsskemaet, udformes de som vist i bilag II og tilføjes ovenstående liste i den rækkefølge, som er fastsat for oplysningsskemaet.
3. Alle de i dette bilag omhandlede oplysninger skal trykkes eller vises i en størrelse og skrifttype, der gør dem let læselige.

BILAG V
Verifikationsprocedure i forbindelse med markedstilsyn

Ved kontrol af overensstemmelse med kravene i artikel 3 og 4 tester medlemsstaternes myndigheder en enkelt husholdningsopvaskemaskine. Hvis de målte parametre ikke stemmer overens med de af leverandøren angivne værdier inden for de måletolerancer, der er fastlagt i tabel 1, udføres der målinger af yderligere tre husholdningsopvaskemaskiner. Det aritmetiske gennemsnit af de målte værdier for disse tre husholdningsopvaskemaskiner skal være i overensstemmelse med kravene inden for de tolerancer, der er fastlagt i tabel 1, undtagen for energiforbruget, hvor den målte værdi ikke må overstige den nominelle E_r -værdi med mere end 6 %.

I modsat fald anses modellen og andre ækvivalente modeller af husholdningsopvaskemaskiner ikke for at være i overensstemmelse med kravene i artikel 3 og 4.

Medlemsstaternes myndigheder anvender pålidelige og reproducerbare måleprocedurer, som tager hensyn til alment anerkendte målemetoder, herunder metoder beskrevet i dokumenter, hvis referencenumre er offentliggjort med dette formål i Den Europæiske Unions Tidende.

Tabel 1

Målt parameter	Tolerancer
Årligt energiforbrug	Den målte værdi må ikke overstige den nominelle værdi* for AE_C med mere end 10 %.
Vandforbrug	Den målte værdi må ikke overstige den nominelle værdi for W_l med mere end 10 %.
Tørreevneindeks	Den målte værdi må ikke ligge mere end 19 % under den nominelle værdi for I_D .
Energiforbrug	Den målte værdi må ikke overstige den nominelle E_r -værdi med mere end 10 %.
Programvarighed	Den målte værdi må ikke overstige den nominelle T_l -værdi med mere end 10 %.
Effektforbrug i slukket tilstand og left on-tilstand	Den målte værdi for effektforbrug P_o og P_l på 1,00 W eller derover må ikke overstige den nominelle værdi med mere end 10 %. Den målte værdi for effektforbrug P_o og P_l på højst 1,00 W må ikke overstige den nominelle værdi med mere end 0,10 W.
Varighed af left on-tilstand	Den målte værdi må ikke overstige den nominelle T_l -værdi med mere end 10 %.
Emission af luftbåren støj	Den målte værdi skal overholde den nominelle værdi.

* Ved "nominel værdi" forstås den værdi, der er angivet af leverandøren

BILAG VI
Energieffektivitetsklasser og tørreevneklasser

1. ENERGIEFFEKTIVITETSKLASSE

En husholdningsopvaskemaskines energieffektivitetsklasse bestemmes ud fra dens energieffektivitetsindeks (*EEI*), jf. tabel 1.

Energieffektivitetsindekset (*EEI*) for en husholdningsopvaskemaskine bestemmes i overensstemmelse med bilag VII, punkt 1.

Tabel 1: Energieffektivitetsklasse

Energieffektivitetsklasse	Energieffektivitetsindeks
A+++ (mest effektiv)	$EEI < 50$
A++	$50 \leq EEI < 56$
A+	$56 \leq EEI < 63$
A	$63 \leq EEI < 71$
B	$71 \leq EEI < 80$
C	$80 \leq EEI < 90$
D (mindst effektiv)	$EEI \geq 90$

2. TØRREEVNEKLASSER

En husholdningsopvaskemaskines tørreevneklasse bestemmes ud fra dens energieffektivitetsindeks (*I_D*), jf. tabel 2.

Tørreevneindekset (*I_D*) bestemmes i overensstemmelse med bilag VII, punkt 2.

Tabel 2: Tørreevneklasser

Tørreevneklasse	Tørreevneindeks
A (mest effektiv)	$I_D > 1,08$
B	$1,08 \geq I_D > 0,86$
C	$0,86 \geq I_D > 0,69$
D	$0,69 \geq I_D > 0,55$
E	$0,55 \geq I_D > 0,44$
F	$0,44 \geq I_D > 0,33$
G (mindst effektiv)	$I_D \geq 0,33$

BILAG VII

Metode til beregning af energieffektivitetsindeks, tørreevneindeks og vandforbrug

1. BEREGNING AF ENERGIEFFEKTIVITETSINDEKS

Ved beregningen af energieffektivitetsindekset (EEI) for en husholdningsopvaskemaskine sammenlignes det årlige elforbrug for en given opvaskemaskine med dens årlige standardelforbrug.

- a) Energieffektivitetsindekset (EEI) beregnes som følger og afrundes til én decimal:

$$EEI = \frac{AE_C}{SAE_C} \times 100$$

hvor:

AE_C = husholdningsopvaskemaskinens årlige energiforbrug

SAE_C = det årlige standardenergiforbrug for husholdningsopvaskemaskinen.

- b) Det årlige energiforbrug (AE_C) beregnes i kWh/år som følger og afrundes til to decimaler:

$$i) \quad AE_C = E_t \times 280 + \frac{\left[P_o \times \frac{525600 - (T_t \times 280)}{2} + P_l \times \frac{525600 - (T_t \times 280)}{2} \right]}{60 \times 1000}$$

hvor:

E_t = energiforbruget for normalcyklussen, i kWh og afrundet til tre decimaler

P_l = effekt i "left on-tilstand" for den normale opvaskecyklus, i W og afrundet til to decimaler

P_o = effekt i "slukket tilstand" for den normale opvaskecyklus, i W og afrundet til to decimaler

T_t = programvarighed for den normale opvaskecyklus, i minutter og afrundet til nærmeste hele minut

280 = det samlede antal normale opvaskecyklusser pr. år.

- ii) Når husholdningsopvaskemaskinen er udstyret med et energistyringssystem, hvor den automatisk skifter til slukket tilstand efter programmets afslutning, beregnes AE_C under hensyntagen til den faktiske varighed af left on-tilstanden efter følgende formel:

$$AE_C = E_t \times 280 + \frac{\{(P_l \times T_l \times 280) + P_o \times [525600 - (T_t \times 280) - (T_l \times 280)]\}}{60 \times 1000}$$

hvor:

T_l = målt varighed i "left on-tilstand" for den normale opvaskecyklus, i minutter og afrundet til nærmeste hele minut

280 = det samlede antal normale opvaskecyklusser pr. år.

c) Det årlige standard-energiforbrug (SAE_C) beregnes i kWh/år som følger og afrundes til to decimaler:

i) for husholdningsopvaskemaskiner med en nominel kapacitet $ps \geq 10$ og bredde > 50 cm:

$$SAE_C = 7.0 \times ps + 378$$

ii) for husholdningsopvaskemaskiner med en nominel kapacitet på $ps \leq 9$ og husholdningsopvaskemaskiner med en nominel kapacitet på $9 < ps \leq 11$ og bredde ≤ 50 cm:

$$SAE_C = 25.2 \times ps + 126$$

hvor:

ps = antal kuverter.

2. BEREGNING AF TØRREEVNEINDEKS

Ved beregning af tørreevneindekset (I_D) for en husholdningsopvaskemaskine sammenlignes husholdningsopvaskemaskinens tørreevne med referenceopvaskemaskinens tørreevne, og denne referenceopvaskemaskine skal have de karakteristika, der er angivet i alment anerkendte målemetoder på området, herunder metoder beskrevet i dokumenter, hvis referencenumre er offentliggjort med dette formål i Den Europæiske Unions Tidende.

a) Tørreevneindekset (I_D) beregnes som følger og afrundes til to decimaler:

$$\ln I_D = \frac{1}{n} \times \sum_{i=1}^n \ln \left(\frac{D_{T,i}}{D_{R,i}} \right)$$

$$I_D = \exp(\ln I_D)$$

hvor:

$D_{T,i}$ = husholdningsopvaskemaskinens tørreevne ved prøvning gennem én prøvningscyklus (i)

$D_{R,i}$ = referencehusholdningsopvaskemaskinens tørreevne gennem én prøvningscyklus (i)

n = antal prøvningscykluser, $n \geq 5$.

b) Tørreevnen (D) er det gennemsnitlige tørringsresultat for hver genstand i maskinen efter afslutning af den normale opvaskecyklus. Tørringsresultatet beregnes som angivet i tabel 1:

Tabel 1

Antal vandspor (W_T) eller våde striber (W_S)	Samlet vådt areal (A_w) i mm^2	Tørringsresultat
$W_T = 0$ og $W_S = 0$	Ikke relevant	2 (mest effektiv)
$1 < W_T \leq 2$ eller $W_S = 1$	$A_w < 50$	1
$2 < W_T$ eller $W_S = 2$	$A_w > 50$	0 (mindst effektiv)

eller $W_S = 1$ og $W_T = 1$		
------------------------------	--	--

3. BEREGNING AF ÅRLIGT VANDFORBRUG

En opvaskemaskines årlige vandforbrug (AW_C) angives i liter og afrundes til nærmeste hele tal og beregnes således:

$$AW_C = W_t \times 280$$

hvor:

W_t = vandforbruget for normalcyklussen, i liter og afrundet til én decimal.